भूयश्च तैस्तैः प्रतिबोधितानि मोक्षं प्रशंसन्ति न तच्च विद्मः। स्नेहेन युक्तस्य न चास्ति मुक्तिरिति स्वयम्भूर्भगवानुवाच।
बुधाश्च निर्व्वाणपरा भवन्ति तस्मान्न कुर्य्यात् प्रियमप्रियञ्च। एतत् प्रधानञ्च न कामकारो यथा नियुक्तोऽस्मि तथा करोमि।
भूतानि सर्व्वाणि विधिर्नियुङ्क्ते विधिर्ब्बलीयानिति वित्त सर्व्वे। न कर्म्मणाप्नोत्यनवाप्यमर्थं यद्भावि तद्वै भवतीति वित्त।
त्रिवर्गहीनोऽपि हि विन्दतेऽर्थं तस्मादहो लोकहिताय गुह्यं। ६२६०
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततस्तदग्र्यं वचनं मनोगतं समस्तमाज्ञाय ततो हि हेतुमत्। तदा प्रणेमुश्च जहर्षिरे च ते कुरुप्रवीराय च चक्रिरेऽञ्जलिं।
सुचारुवर्णाक्षरचारुभूषितां मनोनुगां निर्द्धुतवाक्यकण्टकां। निशम्य तां पार्थिवपार्थभाषितां गिरं नरेन्द्राः प्रशशंसुरेव ते।
स चापि तान् धर्म्मसुतो महामनास्तदा प्रतीतान् प्रशशंस वीर्य्यवान्। पुनश्च पप्रच्छ सरिद्वरासुतं ततः परं धर्म्ममहीनचेतसं।

इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्व्वण्यापद्धर्म्मपर्व्वणि षड्जगीतायां सप्तषष्ट्यधिकशततोऽध्यायः ॥ १६७ ॥

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ पितामह महाप्राज्ञ कुरूणां प्रीतिवर्द्धन। प्रश्नं कञ्चित् प्रवक्ष्यामि तन्मे व्याख्यातुमर्हसि।
कीदृशा मानवाः सौम्याः कैः प्रीतिः परमा भवेत्। आयत्याञ्च तदात्वे च के क्षमास्तान् वदस्व मे। ६२६५
न हि तत्र धनं स्फीतं न च सम्बन्धिबान्धवाः। तिष्ठन्ति यत्र सुहृदस्तिष्ठन्तीति मतिर्म्मम।
दुर्लभो हि सुहृत् भ्राता दुर्लभश्च हितः सुहृत्। एतद्धर्म्मभृतां श्रेष्ठ सर्व्वं व्याख्यातुमर्हसि।
॥ भीष्म उवाच ॥ सन्धेयान् पुरुषान्राजन्नसन्धेयांश्च तत्त्वतः। वदतो मे निबोध त्वं निखिलेन युधिष्ठिर।
लुब्धः क्रूरस्त्यक्तधर्म्मा निकृतिः शठ एव च। क्षुद्रः पापसमाचारः सर्व्वशङ्की तथाऽलसः।
दीर्घसूत्रोऽनृजुः क्रुष्टो गुरुदारप्रधर्षकः। व्यसनेयः परित्यागी दुरात्मा निरपत्रपः। ६२७०
सर्व्वतः पापदर्शी च नास्तिको वेदनिन्दकः। संप्रकीर्णेन्द्रियो लोके यः कामं निरतश्चरेत्।
असत्यो लोकविद्विष्टः समये चानवस्थितः। पिशुनोऽयाकृतप्रज्ञो मत्सरी पापनिश्चयः।
दुःशीलोऽयाकृतात्मा च नृशंसः कितवस्तथा। मित्रैरपकृतिर्नित्यमिच्छतेऽर्थं परस्य यः।
ददतश्च यथाशक्ति यो न तुष्यति मन्दधीः। अधैर्य्यमपि यो युङ्क्ते सदा मित्रं नरर्षभ।
अस्थाने क्रोधनोऽयुक्तो यश्चाकस्माद्विरुध्यते। सुहृदश्चैव कल्याणानाशु त्यजति किल्बिषी। ६२७५
अल्पेऽप्यपकृते मूढस्तथाज्ञानात्कृतेऽपि च। कार्य्यसेवी च मित्रेषु मित्रद्वेषी नराधिप।
शत्रुर्म्मित्रमुखो यश्च जिह्मप्रेक्षी विलोचनः। न विरज्यति कल्याणे यः कुर्य्यात्तादृशं नरं।
पानपो द्वेषणः क्रोधी निर्घृणः परुषस्तथा। परोपतापी मित्रध्रुक् तथा प्राणिबधे रतः।
कृतघ्नश्चाधमो लोके न सन्धेयः कदाचन। छिद्रान्वेषी ह्यसन्धेयः सन्धेयानपि मे शृणु।
कुलीना वाक्यसम्पन्ना ज्ञानविज्ञानकोविदाः। रूपवन्तो गणोपेतास्तथाऽलुब्धा जितश्रमाः। ६२८०